

ÎNCHEIERE

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de SRL „Avia Invest”,
în cauza civilă la cererea înaintată de Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii
Moldova către SRL „Avia Invest”, intervenient accesoriu ÎS „Air Moldova” cu
privire la încasarea penalităților și dobânzilor de întârziere,

împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul SRL „Avia Invest”, a fost admis apelul declarat de Autoritatea
Aeronautică Civilă a Republicii Moldova, casată parțial hotărârea din 18 mai 2018
a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în partea în care au fost respinse pretențiile
privind încasarea penalităților și dobânzilor de întârziere pentru perioada 25
noiembrie - 26 decembrie 2016, fiind pronunțată în această parte o nouă hotărâre de
admitere a acțiunii, în rest hotărârea a fost menținută,

c o n s t a ț ă:

La 24 martie 2017, Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova a depus
cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Avia Invest”, intervenient accesoriu
ÎS „Air Moldova” cu privire la încasarea penalităților, dobânzilor de întârziere și a
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin încheierea Contractului nr. 4/03 din 30
august 2013 de concesiune a activelor aflate în gestiunea ÎS „Aeroportul
Internațional Chișinău” și a terenului aferent acestora, SRL „Avia Invest”, ca
operator de aerodrom, s-a obligat la achitarea tuturor plăților obligatorii de stat și
locale în corespundere cu actele normative. Una dintre plățile obligatorii de stat la
achitarea cărora este supusă SRL „Avia Invest”, este reglementată de art. 6 al Legii
1237 din 09 iulie 1997 aviației civile, și anume: plățile de supraveghere a menținerii
condițiilor de certificare a operatorilor de aerodrom.

La situația zilei de 25 octombrie 2016, SRL „Avia Invest” a admis restanțe în
achitarea obligațiunilor sale financiare pentru luna septembrie 2016 cu privire la
achitarea plăților de supraveghere stabilite de 6 alin. (7) al Legii 1237 din 09 iulie

1997 aviației civile, care trebuiau achitate până la data de 25 a lunii imediat următoare și care constituiau suma de 6 330 961,06 lei (factura WI8431080 din 30.09.2016).

Astfel, SRL „Avia Invest” și-a onorat doar parțial obligațiile sale în termenii prevăzuți de lege, adică la data de 25 a lunii următoare, în rest admitând restanțe la achitarea plăților de supraveghere. Datorită stingerii parțiale a sumei de 93 520,34 lei prin compensare a datoriilor, în temeiul Actului de decontări reciproce nr. 59/9 din 30 septembrie 2016, suma rămasă spre achitare constituia 6 237 440,72 lei.

La 08 noiembrie 2016, a fost încheiat Contractul de cesiune de creanță prin care o parte din creanța SRL „Avia Invest” avută față de ÎS „Air Moldova”, a fost cedată în favoarea Autorității Aeronautice Civile la concursul sumei de 6 237 440,72 lei, însă conform pct. 4 din contract, această sumă nu includea penalitățile și dobânzile de întârziere.

În temeiul pct. 26 al Regulamentului de organizare și funcționare, structurii și efectivului-limită ale Autorității Aeronautice Civile, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 645 din 07 august 2014, în vigoare de la 22 august 2014, pentru neachitarea plăților în perioada cuprinsă 25 octombrie 2016-08 noiembrie 2016, SRL „Avia Invest”, conform calculului nr. 12/2016 din 31 decembrie 2016, datorează o penalitate în sumă de 43 662,09 lei.

Prin scrisoarea nr. 293 din 09 februarie 2017, Autoritatea Aeronautică Civilă a notificat debitorul SRL „Avia Invest” despre restanțele la stingerea obligațiilor, acesta fiind totodată avertizat că, în cazul neachitării penalităților și dobânzilor susmenționate, se va adresa instanțelor judecătorești în vederea recuperării acestora pe cale judiciară, astfel, procedura prealabilă fiind respectată, pârâtul însă a neglijat această somație și n-a dat curs cererii.

Pentru neachitarea plăților în perioada 25 octombrie 2016-08 noiembrie 2016, SRL „Avia Invest”, conform calculului nr. 13/2016 din 31 decembrie 2016, datorează dobânzi de întârziere în sumă de 43 234,86 lei.

Mai mult ca atât, SRL „Avia Invest” a admis restanțe în achitarea obligațiunilor sale financiare și pentru lunile octombrie - noiembrie 2016 cu privire la achitarea plăților de supraveghere stabilite de 6 alin. (7) al Legii 1237 din 09 iulie 1997 aviației civile, care constituiau suma de 5 220 322,98 lei (factura nr. WI84311103 din 31 octombrie 2016) și 3 999 016,79 lei (factura nr. WI84311132 din 30 noiembrie 2016), care pe parcursul lunii decembrie a fost diminuată prin compensare datorită încheierii Actelor de decontări reciproce nr. 66/10 din 31 octombrie 2016 și nr. 75/11 din 30 noiembrie 2016 și, respectiv, stinsă prin încheierea la 26 decembrie 2016 a Contractului de cesiune de creanță.

În așa mod, pentru perioada 25 noiembrie 2016-26 decembrie 2016, în aceleași temeuri juridice invocate mai sus, SRL „Avia Invest” este obligată la achitarea penalității, conform calculului nr. 14/2016 din 31 decembrie 2016, în sumă de 80 028,29 lei și dobânzii de întârziere în sumă de 78 932,01 lei.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat încasarea penalităților conform Hotărârii Guvernului RM nr. 645 din 07 august 2014 în sumă de 43 662,09 lei pentru perioada 25 octombrie 2016 - 08 noiembrie 2016; a penalităților conform Hotărârii Guvernului RM nr. 645 din 07 august 2014 în sumă de 80 028,29 lei pentru perioada 25 noiembrie 2016 - 26 decembrie 2016; a dobânzilor de întârziere conform art. 619 din Codul civil în sumă de 43 234,86 lei, pentru perioada 25 octombrie 2016 - 08

noiembrie 2016; a dobânzilor de întârziere conform art. 619 din Codul civil, în sumă de 78 932,01 lei pentru perioada 25 octombrie 2016 - 08 noiembrie 2016.

La 29 martie 2018, reprezentantul reclamantei - Oleg Balmuș a depus o cerere de concretizare a cerințelor din acțiune, prin care a solicitat încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 25 noiembrie 2016-26 decembrie 2016.

Prin hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, acțiunea depusă de Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova a fost admisă parțial. S-a încasat din contul SRL „Avia Invest” în beneficiul Autorității Aeronautice Civile penalitatea în mărime de 43 662,09 lei pentru perioada din 25 octombrie 2016 până la 08 noiembrie 2016 și dobânda de întârziere în mărime de 43 234,86 lei pentru perioada din 25 octombrie 2016 până la 08 noiembrie 2016, în total suma de 86 896,95 lei (optzeci și șase lei opt sute nouăzeci și șase lei 95 bani). S-a încasat din contul SRL „Avia Invest” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2 606,90 lei (două mii șase sute șase lei și 90 bani). În rest pretențiile au fost respinse.

Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul SRL „Avia Invest”, a fost admis apelul declarat de Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova, casată parțial hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în partea în care au fost respinse pretențiile privind încasarea penalităților și dobânzilor de întârziere pentru perioada 25 noiembrie - 26 decembrie 2016, fiind pronunțată în această parte o nouă hotărâre de admitere a acțiunii. S-a încasat în beneficiul Autorității Aeronautice Civile a Republicii Moldova din contul SRL „Avia Invest” penalitatea în mărime de 80 028,29 lei și dobânda de întârziere în mărime de 78 932,01 lei, pentru perioada 25 noiembrie - 26 decembrie 2016 și suma de 2013,84 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat în instanța de apel. În rest a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, la 26 decembrie 2016, a fost semnat contractul de cesiune de creanță între SRL „Avia Invest” și Autoritatea Aeronautică Civilă, fiind confirmată de către cedent - SRL „Avia Invest” datoria formată în perioada lunilor octombrie-noiembrie 2016 față de cesionar - Autoritatea Aeronautică Civilă, în mărime de 9 016 105,35 lei.

În pct. 4 din contractul de cesiune de creanță din 26 decembrie 2016, este stipulat că: „Ca urmare, părțile confirmă că conform situației la data semnării prezentului Contract, cedentul (SRL „Avia Invest”) nu are datorii rămase pentru luna octombrie, noiembrie 2016 față de cesionar (Autoritatea Aeronautică Civilă), aceste datorii, însă, nu includ penalitățile și dobânzile de întârziere.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a conchis că prima instanță a ignorat să aplice prevederile art. 629 din Codul civil situației de până la 26 decembrie 2016, atunci când purtător al obligației era SRL „Avia Invest”, și nicidecum ÎS „Air Moldova”.

La fel, instanța de apel a ajuns la concluzia că prima instanță a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, și anume art. 624 alin. (1) și (3) din Codul civil, care nu este aplicabil raportului juridic produs în urma efectelor pct. 26 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 645 din 07 august 2014 dintre Autoritatea Aeronautică Civilă, în calitatea sa de autoritate administrativă de supraveghere, și SRL „Avia Invest”, în calitatea sa de operator de aerodrom, deoarece penalitățile respective pot fi pretinse în exclusivitate doar de la ultima pentru neexecutarea obligației legale

pecuniare, iar ÎS „Air Moldova” nu deține calitatea de operator de aerodrom, ci de operator aerian, și nu poate fi obligată să răspundă, fiindu-i pretinse atât penalități, cât și dobânzi de întârziere, pentru neexecutarea unei obligații care până la 26 decembrie 2016 nu era în sarcina sa.

La 26 martie 2019, SRL „Avia Invest” a contestat cu recurs decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu menținerea hotărârii primei instanțe în partea respingerii pretențiilor formulate de către reclamantă.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au invocat argumente similare celor din cererea de apel, făcându-se trimitere la interpretarea eronată a prevederilor contractului de cesiune de creanță.

La 07 mai 2019, Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova a depus referință la cererea de recurs, solicitând să fie considerată inadmisibilă.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Avia Invest” este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 18 decembrie 2018 și expediată participanților la proces la 14 ianuarie 2019 (f.d. 183), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să demonstreze momentul recepționării acesteia de către participanții la proces. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 26 martie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții

de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de SRL „Avia Invest”.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat SRL „Avia Invest”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova